

THREE YEAR B.A./B.Sc./B.Com./B.B.A. DEGREE (CBCS) EXAMINATION,
OCTOBER/NOVEMBER 2021.

SECOND SEMESTER

Part I (B) – Another Language – Sanskrit

Paper II — POETRY, PROSE AND GRAMMAR

(w.e.f. 2020-21 Admitted Batch)

Time : Three hours

Maximum : 75 marks

(No additional sheet will be supplied)

सूचना : द्वितीय – तृतीय – चतुर्थ – पञ्चम – दशम – प्रश्नाः संस्कृत भाषायामेव समाधेयाः

Note : Q.No. 2, 3, 4, 5 and 10 should be answered in Sanskrit only.

प्रथमो भागः (25 marks)

1. द्वौ श्लोकौ पूरयित्वा भावं च लिखत। (2 × 3 = 6)
 - (a) इक्ष्वाकुवंश्यः _____ कोसलेन्द्रा।
 - (b) तथा _____ वरेण्यः।
 - (c) भूषितो _____ धर्मकारणम्।
 - (d) कृतार्था _____ दुःखिनः।
2. द्वयोः सम्पूर्ण शब्दरूपाणि लिखत। (2 × 3 = 6)
 - (a) नदी
 - (b) वधू
 - (c) फल
 - (d) मधु
3. द्वयोः धातवः लकारे सर्वाणिरूपाणि लिखत। (2 × 2½ = 5)
 - (a) ऐच्छत्
 - (b) लिखेत्
 - (c) क्रेष्यति
 - (d) युध्यते
4. चतुर्णां नामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त। (4 × 1 = 4)
 - (a) तत् + लयः
 - (b) विराट् + इति
 - (c) हरिम् + वन्दे
 - (d) शिवः + अहम्

(e) नराः + गच्छन्ति

(f) पितुः + इच्छा

(g) तत् + अपि

(h) सुगण् + ईशः

5. चतुर्णां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत।

(4 × 1 = 4)

(a) समक्षम्

(b) निष्पापम्

(c) महाबलः

(d) भुक्वोदनः

(e) सपुत्रः

(f) केशकेशि

(g) सचक्रम्

(h) द्वित्राः

द्वितीयो भागः (50 marks)

6. द्वयोः आन्ध्रभाषायां वा आंग्लभाषायां वा अनुवदत।

(2 × 3 = 6)

(a) 'भर्तुदारिके, अयं सकल कलाप्रवीणो देवतासांनिध्यकरण आहवनिपुणो भूसुरकुमारो मणिमन्त्रौषधिज्ञः परिचर्याहो भवत्या पूज्यताम्' इति।

(b) सौम्य, पुरा शाम्बोयज्ञवतीसंदेश परिपालनाय तथाविधं हंसबन्धनमाकर्षीत्।
तथा हि लोके पण्डिता अपि दाक्षिण्येनाकार्यं कुर्वन्ति इति।

(c) आसीदुज्जयिन्यां कश्चिदभिरामगुणोपश्रुतमहिमा रुपयौवनशाली
विप्रकुलोद्भवश्चारुदत्तो नाम श्रेष्ठिचत्वरं प्रतिवसन्सार्थवाहपुत्रः।

(d) 'चारुदत्तः कथमभिसर्तव्यः कथं वा तस्य समागतोऽविच्छिन्नं
सुलभः संपद्येत' इति विचिन्तयन्ती सदा तस्थौ।

7. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत।

(1 × 8 = 8)

(a) स्वयं वरागतम् अजं सुनन्दा कथं वर्णयामास।

अथवा

(b) वृद्धोपदेशान् विवृणुत।

8. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत।

(1 × 8 = 8)

(a) गङ्गासरितः वैशिष्ट्यम् उपवर्णयत।

अथवा

(b) मोहापनोदः पाठस्य सारं लिखत।

2 RS 22

9. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत।

(1 × 8 = 8)

(a) दशकुमारचरिते पञ्चमोच्छ्वास कथासारं वर्णयत।

अथवा

(b) वसन्तसेनाचारुदत्तयोः समावेशं विवृणुत।

10. चतुर्णां लघुसमाधानानि लिखत।

(4 × 2 = 8)

(a) इन्दुमती का?

(b) कालिदासस्य जन्मस्थानं किमिति ज्ञायते?

(c) कः विमुक्तः?

(d) बुद्धस्य अनर्थान्तराणि निर्दिशत।

(e) चम्पूरामायणस्य कर्ता कः?

(f) सगरपुत्राः केन भस्मीकृताः?

(g) दण्डिनः कृती लिखत।

(h) चारुदत्तः कः?

11. चतुर्णां ससन्दर्भं वाक्यानि लिखत।

(4 × 3 = 12)

(a) वृक्षान्तरं काङ्क्षति षट्पदाली

(b) कण्ठे गुणं मूर्तिमिवानुरागम्।

(c) पुत्रशोकात् दिवं गतः।

(d) पपात पार्वतीकान्ता जटाकान्तारगह्वरे।

(e) को भवान्? कस्यां विद्यायां निपुणः?

(f) देव, भवदनुचरे मयितिष्ठति तव कार्यमसाध्यं किमस्ति?

(g) सपट्टेन शीर्षेण त्वां प्रसादयामि।

(h) यदि न प्रतीच्छामि स एव दोषो भवति।